

Velkommen

til fylkesårsmøtet 2024
21. mars i Åsgaard

Olavsgaard hotel- og konferansesenter
Lillestrøm kommune

To begivenheter i 2023

Til venstre det mest besøkte årsmøtet i fylkesforbundets historie var i fjor. Til høyre besøk av Pensjonistforbundets nye generalsekretær Arne Halaas.

FORRETNINGSORDEN

1. Fylkesårs møtets forhandlinger er åpne i den utstrekning fylkesårs møte ikke vedtar noe annet
2. De oppnevnte delegerte viser sitt tildelte delegatnummer når ordet ønskes
3. Leder for fylkets valgte og oppnevnte utvalg (gjester), kan be om ordet på saker som gjelder sitt område
4. Ingen har rett til å be om ordet mer enn 2 – to ganger på samme sak. Med unntak av innledningsforedrag er taletiden 5 - fem minutter første gang og 3 - tre minutter annen gang
Dirigenten har ellers, når det er nødvendig, rett til å stille forslag om ytterligere tidsbegrensning og strek ved de inntegnede talere
Talere skal tale fra den fastsatte plass i salen
5. Forslag må leveres skriftlig til dirigenten undertegnet forslagsstillerens navn, delegatnummer og lokalforeningens navn.
Etter at strek er satt ved de inntegnede talere, kan ikke nye forslag tas opp
Forslag som ikke har noen forbindelse med sakene som er ført opp på dagsorden, kan ikke behandles
6. Alle valg avgjøres med absolutt flertall, og skriftlig hvis noen ber om det. Øvrige saker avgjøres med alminnelig flertall
7. I protokollen fra fylkesårs møtet føres avstemningsresultater og vedtak inn

Til godkjenning på årsmøtet 21. mars 2024

PENSJONISTFORBUNDET AKERSHUS FYLKESÅRSMØTE

21. mars 2024 – Åsgaard – Olavsgaard kl. 11:00 – 16:00

- Kl. 11:00** **Registrering**
Kl. 11:30 **Åpning** ved fylkesleder Sigmund Kristoffersen
Kl. 11:45 **Orientering fra Pensjonistforbundet**
v/Kjell Engebretsen, 2.nestleder i sentralstyret (Fagforbundet)
- Kl. 13:00** **Lunsj**
- Kl. 14:00** **FYLKESÅRSMØTE**
Sak 1 Konstituering
a) Godkjenning av innkallingen
b) Godkjenning av dagsorden
c) Godkjenning av forretningsorden
d) Godkjenning av delegatene
e) Valg av møtedirigent
f) Valg av 4 delegater til tellekorps
g) Valg av 2 delegater til å undertegne protokollen
- Sak 2 Årsberetning for 2023**
Godkjenning av fylkesstyrets fremlagte årsberetning
- Sak 3 Revidert årsregnskap for 2023**
Godkjenning av fylkesstyrets fremlagte årsregnskap
- Sak 4 Budsjett for 2024**
Godkjenning av fylkesstyrets fremlagte forslag
- Sak 5 Innkomne forslag**
Fylkesstyrets forslag:
▪ Verving av nye medlemmer belønnes med kr.150,- i 2024
Kolbotn Pf forslag:
▪ Protokoller fra styremøter sendes lokalforeningene
Styret i PF Akershus avviser forslaget
- Sak 6 Valg**
a) Valgkomiteens fremlagte forslag
b) Fylkesstyrets forslag på valg av to revisorer til å undertegne revisorrapporten
- Sak 7 Avslutning**

ÅRSBERETNING FOR 2023

Styret etter årsmøtet 2023. Kari Myhre var ikke til stede da bildet ble tatt.

Styret:

Leder:	Sigmund Kristoffersen - Lørenskog Pf
Nestleder:	*Gudmund A. - Nyrud - Siggerud Pf
Styremedlem:	John Granly - Søndre Eidsvoll 60+
Styremedlem:	Inger Heggen Olsen - Bjørkelangen Pf
Styremedlem:	Kari Myhre - Oppegård Pf
Styremedlem:	Anne-Marit Vestengen - Jessheim Seniorforening
1. varamedlem (fast møtende)	John Arne Opsahl - Pf 1990
2. varamedlem:	Inger-Lise Mortensen - Skjetten Pf
3. varamedlem:	Bjørnar Ottesen - Pensjonistforbundet Vestby

Arbeidsutvalget:

Leder:	Sigmund Kristoffersen - Lørenskog
Nestleder:	Anne-Marit Vestengen - Jessheim Seniorforening
Styremedlem:	John Granly - Søndre Eidsvoll 60+
Fylkessekretær:	Sigrid B Karlsen

Valgkomitéen:

Leder:	Ellen - Karine Egner - Aurskog Pf
Medlem:	Karl Gustav Antonsen - Drøbak/Frogn Pf
Medlem:	Britt Haneng - Siggerud Pf
Varamedlem:	Jan Simonsen - Kløfta Seniorforening
Varamedlem:	Kjell Pettersen - Strømmen Pf

Helseutvalget:

Leder:	John Granly
Medlem:	Helene Kieding - Ås Pf
Medlem:	Arne Vestby - Lunner Pf
Medlem:	Knut Magne Ellingsen - Kolbotn Pf
Medlem:	Synnøve Minde

Organisasjonsutvalget:

Leder:	Sigmund Kristoffersen
Medlem:	Anne-Marit Vestengen
Medlem:	John Arne Opsahl
Medlem:	Inger Heggen Olsen
Medlem:	Anne-Grethe Eriksen - Kolbotn Pf

* Gudmund A. Nyrud ble valgt som nestleder på årsmøtet, men valgte pga. helsemessige årsaker å trekke seg kort tid etter. Styremedlem Anne-Marit Vestengen ble derfor konstituert som ny nestleder frem til årsmøtet 2024. Fast møtende varamedlem John Arne Opsahl rykket opp som styremedlem. Varamedlem Inger-Lise Mortensen rykket opp som fast møtende varamedlem. Bjørnar Ottesen rykket opp som 2. varamedlem.

Styremøter

Det har vært avholdt 14 styremøter og 13 arbeidsutvalgsmøter og det er behandlet 113 saker. Alle styreprotokollene har blitt sendt styre- og varamedlemmene, samt regnskapsfører/revisorer. Leder for valgkomitéen har fått kopi.

Godtgjørelser til styret

Styreleder mottar kr 37.000,- og de øvrige medlemmene i arbeidsutvalget kr 16.500,- i godtgjørelse. Øvrige styremedlemmer inklusiv 1. fast møtende varamedlem mottar kr 4.000,- i godtgjørelse. Alle gis godtgjørelse på kr. 2000,- for hjemmekontor. Øvrige varamedlemmer mottar kr 700,- per. fremmøte. Reisegodtgjørelse utbetales etter statens satser.

DE VIKTIGSTE SAKENE SISTE ÅRET

Landsmøtet

Landsmøtet ble avholdt i tidsrommet 28. mai - 1. juni på Thon hotel Arena i Lillestrøm. Etter vedtektene skulle det vært arrangert i 2021, men på grunn av pandemien ble møtet etter vedtak i Landsstyret utsatt til våren 2023.

Landsmøtet er den mest sentrale organisasjonsmessige begivenheten i Pensjonistforbundet, og møtet i 2023 var ikke noe unntak. Mer enn 200 delegater, ansatte og gjester var til stede disse dagene.

Som et resultat av at Pensjonistforbundet Akershus hadde registrert flest medlemmer i 2022, kunne vi for første gang stille med den største fylkesdelegasjonen, 13 i tallet.

AKERSHUS-BENKEN under landsmøtet – i egne landsmøte-trøyer!

Forslag til Landsmøtet

Allerede tidlig i 2022 ble lokalforeningene oppfordret til å drøfte og sende inn forslag til Landsmøtet. Mange foreninger «tok opp hansken». Det medførte at til sammen 20 forslag fra 7 ulike lokalforeninger ble sendt inn fra Akershus. Disse dekket hele spekteret av Pensjonistforbundets aktivitetsområder som vedtektene, organisasjonen og handlingsprogrammet. I tillegg sendte fylkesstyret inn forslag om å etablere en «tankesmie/politisk råd» på sentralt nivå. Ikke alle forslagene fikk tilslutning, men flere gikk inn i samlevedtak eller overført til Sentralstyret for videre oppfølging.

Fylkessekretærene

Det viktigste organisasjonsrettede vedtaket var beslutningen om å overføre arbeidsgiveransvaret herunder ansettelse, til Pensjonistforbundet sentralt fra og med 1. januar 2024. Det daglige arbeidslederansvaret skal fortsatt ligge hos fylkesstyret, gjennom en gjensidig samarbeidsavtale.

Vår delegasjon deltok aktivt i forhandlingene i tillegg til å knytte verdifulle kontakter, og få inspirasjon for vår virksomhet lokalt.

Delegatene samlet seg til oppsummering etter Landsmøtet

Etter landsmøtet 2023 møttes delegatene fra Akershus til mimring og oppsummerende temadebatt den 3. august på Olavsgaard. Fylkesleder Sigmund Kristoffersen inviterte alle delegatene til samtale om landsmøtet og resultatene/konsekvensene.

Som fylkesleder er han også fast medlem av landsstyret, der saker til landsmøtet har vært til behandling. Som hovedregel blir sentralstyrets forslag til vedtak vedtatt med små endringer av landsstyret.

Flere av delegatene kommenterte til dette at de oppfattet mange av vedtakene på landsmøtet som «forhåndsbestilte» av sentralledelsen. Altså at noen vedtak virket tvilsomme og udemokratiske. Likevel ble det understreket at Akershus-forslaget om å beholde «fylke» for fylkesforbundene, var bevis på det motsatte. Hele landsstyrets ønske om å skifte til begrepet «krets», falt med stort flertall. Begrepet «krets» hadde forbundet tatt fra begrepet «valgekrets» - som f.eks. Akershus, Buskerud og Østfold har vært i Viken fylke. Men fra 1.1.2024 ble disse tre «kretsene» egne fylker igjen! Og vi forblir Pensjonistforbundet Akershus i det ny-gamle fylket.

«Møtet med delegatene etter landsmøtet ble et av de mest interessante i Pensjonistforbundet Akershus» Sitat John Granly

Konferanse på Storefjell med Fagforbundet

Fylkesforbundet var representert ved nestleder Anne-Marit Vestengen på en konferanse i regi av Fagforbundet på Storefjell i oktober. Ett av formålene med samlingen var å styrke samarbeidet mellom de to forbundene. Det var deltakere fra hele landet som møttes for å diskutere veien videre.

Åpent møte i Asker – ny lokalforening

Høsten 2023 arrangerte Pensjonistforbundet Akershus - i samarbeid med pensjonistutvalget i Fagforbundet Viken, åpent møte i Asker. 22 av de nærmere 60 fremmøtte skrev seg på liste som kontaktpersoner i startfasen.

BILDENE: Full fart i Asker-oppkjøringen til start av stor pensjonistforening, med Jacob alias Elvis, ordfører Lene Conradi – og fylkesleder Sigmund Kristoffersen. (Foto: John Granly)

«Sangbok Ekspresen»

Fylkesstyret i Akershus startet med utdeling av sangboka "Jukebok S" i forbindelse med "Åpent Hus" høsten 2022. Mange kom til Lørenfallet og hentet sine bøker, men ikke alle hadde mulighet til det.

Fylkessekretæren og styremedlem John Granly satte seg derfor i bilen en tidlig januarmorgen, fullastet med sangbøker, og i strålende solskinn gikk ferden rundt og omkring vårt langstrakte fylke. Det ble både lading av bil og pølseespising på mannskapet underveis. Over 40 mil ble tilbakelagt - og det ble selvsagt tid til kaffe og prat med de vi traff også. Se bildene! *Alle fotos: Sigrid B. Karlsen.*

Samarbeidsutvalgene i Pensjonistforbundet Akershus Nordre Follo

Utvalget består av fire foreninger; Kolbotn Pf, Oppegård Pf, Ski Pf og Langhus 60+. Utvalget har hatt god virksomhet i 2023, blant annet gjennomført eldredagen på alle sykehjem og seniorsentre i kommunen. Her deltok samarbeidsutvalget alle steder, i tillegg til egen stand på seniorsentrene hvor det også ble holdt innlegg. Utvalget sender jevnlig uttalelser til eldrerådet i kommunen.

Alle foreningene i samarbeidsutvalget hadde også stand i forbindelse med frivillighetens dag som kommunen arrangerte i oktober. Utvalget gjennomførte tre møter i 2023, og har jevnlig kontakt med hverandre ellers for støtte, råd og eventuell bistand.

Lillestrøm

Utvalget består av åtte foreninger: Fet Pf, Sørumsand Pf, Pf 1990, Frogner Pf, Skedsmo Pf, Lillestrøm By Pf, Skjetten Pf og Strømmen Pf. Kari Firveld (Frogner), er leder, Kjell Pettersen (Strømmen) og Anny Lunde (Fet) er styremedlemmer.

Samarbeidsutvalget har gjennomført tre felles møter med alle foreningene og to styremøter. De har satt søkelys på å få tilbake seniorkontaktene som forsvant etter kommunesammenslåingen i Lillestrøm.

Det ble enighet om å samarbeide lokalt om større arrangementer. Fet Pf, Frogner Pf, Pf 1990 og Sørumsand Pf arrangerte i 2023 ett felles møte med blant annet Jan Børneboe som foredragsholder.

Det andre ble arrangert i Fet med Per Anders Nordengen som foredragsholder, vellykket og fulltegnet. Det ble satt opp buss til og fra arrangementene.

Samarbeidsutvalget arrangerte også et fulltegnet og vellykket fellestreff i Fet med Per Anders Nordengen som foredragsholder. Det ble satt opp buss fra Frogner og Sørumsand til og fra arrangementet.

Utvalget har rettet henvendelse til ordfører og kommunedirektør og har vært i møte med kommunen, avdeling hjemmebaserte tjenester, for å følge opp kontakten som ble etablert første ordinære driftsåret i 2022.

Samarbeidsutvalget i Lillestrøm har også kontakt med eldrerådet i kommunen.

Sammenslåing av organisasjon- og verveutvalg

Styret vedtok å slå sammen de to utvalgene til ett utvalg som skal ha hovedansvar for begge aktivitetsområdene på fylkesplan. Utvalget består i dag av Sigmund Kristoffersen, Anne - Marit Vestengen, Anne - Grethe Eriksen, John Arne Opsahl og Inger Heggen Olsen.

Regionmøter

Noe av det viktigste Organisasjonsutvalget arbeider med er planlegging og gjennomføring av regionmøter i fylkene.

I 2023 gjennomførte utvalget fem regionsamlinger i fylket. Hensikten med samlingene var først og fremst å inspirere hverandre.

Utvalget hadde søkelys på verving og informerte også om viktige saker fra Landsmøtet som ble gjennomført i mai/juni.

Det var mange viktige saker som ble tatt opp av foreningene, blant annet;

- Problemer med å skaffe tillitsvalgte til styret
- Samarbeid med eldrerådene og frivilligheten
- Samarbeidsutvalg
- Aktiviteter
- Kontingent
- Åpne møter - rekruttering

Organisasjonsutvalget sine medlemmer samarbeider godt og i forbindelse med regionmøtene deltar alle som har anledning. Dette fører igjen til at lokalforeningene blir godt kjent med Organisasjonsutvalget og omvendt.

Ledersamlingen i oktober

Vår årlige lederkonferanse i likhet med tidligere år, avholdt på Sundvollen Hotell 25.-26.oktober.

Vi var til sammen 64 personer til stede hvorav 51 representanter fra 27 lokalforeninger pluss styret, helseutvalget, organisasjonsutvalget og valgkomiteén.

Jan Børneboe (bildet til høyre over) var igjen invitert som hovedtaler og inspirator for forsamlingen. Og han skuffet heller ikke denne gangen. Dialogen mellom ham og Anne-Marit Vestengen ga stoff til ettertanke og inspirasjon. Andre høydepunkter var foredraget av vår forbundsleder Jan Davidsen (bildet til venstre over) med etterfølgende diskusjon og John Granlys orientering fra vårt helseutvalg.

Programmet ellers inneholdt diverse nytt fra Pensjonistforbundet og fylkesforeningen. Det var i tillegg satt av tid til idéutveksling og evaluering.

Årets konferanse samlet dessverre noen færre lokalforeninger enn tidligere år. Styret og organisasjonsutvalget vil evaluere konferansens program, og med det for øye å øke deltakerantallet på neste lederkonferanse.

Brukerrepresentanter fra Akershus

Representant i brukerutvalget for NAV hjelpemiddelsentral Oslo/Akershus er John Granly, Søndre Eidsvoll 60+ /leder i Helseutvalget.

Representant i brukerutvalget ved Akershus Universitetssykehus er Knut Magne Ellingsen, Kolbotn Pf/Helseutvalget.

Representant for eldrerådet i Viken fylke var Kirsten Koht, vararepresentant er John Granly, Søndre Eidsvoll 60+/leder i Helseutvalget. De ble begge gjenvalgt i høst, men nå i NYE Akershus fylkeskommune.

Landsstyremøter

Styreleder og fylkessekretær har deltatt på alle fire landsstyremøter.

I tillegg deltok fylkessekretær på alle fylkessekretærsamlinger i forkant av landsstyremøtene.

Representasjon

Bjørkelangen Pf	60 år	Sigmund Kristoffersen deltok
Kolbotn Pf	70 år	Sigmund Kristoffersen og Sigrid B Karlsen deltok
Bærum K. Pf	50 år	Sigmund Kristoffersen deltok
Pf 1990		Medlemsmøte Sigrid B Karlsen deltok

Informasjon til lokalforeningene

Informasjon sendes fortløpende per. epost til lokalforeningene. Fylket har egen hjemmeside og Facebook side. Kontoret ligger i Haldenvegen 314 i Lørenfallet, Sørums. Fylkessekretær betjener telefon 63 82 15 70 hverdager mellom 09:00 - 16:00.

Medlemstall

Pr. 31.12.2023 var det i Akershus registrert 45 lokalforeninger og totalt 13.126 medlemmer. Av disse var det 1882 direkte-medlemmer, 364 med flermedlemskap og 951 kollektivt tilsluttet.

Verving

Årsmøtet i 2023 vedtok fortsatt å belønne rekrutteringsarbeidet i de enkelte lokalforeninger. Vervingen ble stimulert med kr.150,- pr. nytt vervet medlem i 2023 etter vedtak på årsmøtet.

Det ble i 2023 utbetalt kr.122.100,- til 30 lokalforeninger for til sammen 814 nye medlemmer. Til sammenligning ble det i 2022 utbetalt kr. 93.900,- for 622 nye medlemmer.

Det er viktig at foreningen selv sender inn liste over sine nye medlemmer innen 1. desember for å motta vervepenger. Påminnelse blir sendt ut fra fylket. Ordningen foreslås videreført i 2024.

Helseutvalget og eldrepolitiske saker

Helseutvalget med leder John Granly, Helene Kieding og fylkesforbundets leder Sigmund Kristoffersen (observatør og gjest), bak står utvalgsmedlemmer Knut Magne Ellingsen og Arne Vestby.

Helseutvalget har i 2023 bestått av leder John Granly, Søndre Eidsvoll 60+, Helene Kieding, Pf Vestby, Knut Magne Ellingsen, Pf Nordre Follo, Synnøve Minde fra høsten 2022 til våren 2023 og Arne Vestby, Pf Lunner.

Helseutvalget har nok et år hatt en stor spennvidde i temaer som angår eldre, både økonomi, omsorgstjenester, boligtilbud, helsetilbud, og på det sosiale plan kulturtilbud, møtesteder, aktivitetstilbud/friskliv/sterk og stødig.

Frivilligheten i kommunene inkludert våre lokalforeninger, er en bærebjelke.

Kommunene ligger etter når det gjelder de eldste og sykeste eldre, bygging av et stort antall nye sykehjems plasser i Akershus er en stor og forsømt oppgave fra statens og mange kommuners side.

Helseutvalget i Pf Akershus har i året som gikk hatt fem møter. Blant sakene utvalget engasjerte seg i var:

- «Bo trygt hjemme»-reformen fra regjeringen.
- Handlingsplanen for fastleger/allmennlege.
- Utredninger rundt ensomhet og psykisk uhelse samt rus blant eldre.
- Reduksjonen av tallet på aktive sykehjems plasser i Norge – også i Akershus.
- Innsparinger i kommunale budsjetter årene 2023-27 som følge av dyrtid og høy rente – og at dette rammer tiltak for eldre i kommuner.
- Gjengangertemaet om velferdsteknologien som krever digital kompetanse ved bruk – og ikke tar hensyn til at Norge får stadig flere yngre demente.
- Offentlig utredning om forhåndssamtaler om sykdomsforløp, utfordringer for pasient og pårørende, behandlings- og botilbud, samt tidlig død.

En viktig sak både helseutvalget og styret arbeidet med i 2023, var organiseringen av representasjonen fra Pf Akershus i NAV hjelpemiddelsentrals brukerutvalg årene 2024-25.

I mange år har Pf Akershus og Pf Oslo samarbeidet om én plass i dette utvalget, men etter at Pf Akershus ble større i medlemstall enn Pf Oslo, tok vi felles initiativ overfor NAV om hver vår plass. Ledelsen i vårt fylkesforbund hadde kontakten med Pf Oslo som var enig i søknaden, men NAV avslo.

Med opp mot 200.000 eldre i hvert av fylkene mente vi å representere den største brukergruppen av hjelpemidler, noe NAV avviste med begrunnelse i at flere organisasjoner også representerer eldre ut fra diagnose/funksjonsreduksjon. I praksis betyr dette avslaget at Pf Akershus har representasjonen i 2024 og Pf Oslo har den i 2025. Vi har tatt initiativ til å drøfte NAV-saker vi tar opp med Pf Oslo, og en god del av forarbeidet vil skje gjennom Helseutvalget vårt.

Helseutvalget evaluert av styret

Tilpasningen av et Helseutvalg i Akershus i forhold til medlemstall, antall elderråd i kommunene/representanter fra Pf der og representasjon i fylkeskommunens elderråd samt deltakelse i brukerutvalgene ved Ahus og NAV Oslo/Akershus, er det stadig nødvendig å drøfte helseutvalgets ressursbruk og innsats. Styret fant det

riktig å evaluere Helseutvalget i 2023, også i budsjettsammenheng. Her er innspillet styret sluttet seg til for det videre arbeidet.

Hvorfor helseutvalg i Pensjonistforbundet Akershus?

I henhold til §6 i våre vedtekter skal det oppnevnes et helseutvalg bestående av 3-4 personer med særlig god innsikt i helse- og samfunnsmedisinske spørsmål. Utvalget er et rådgivende organ for fylkesstyret, og avgir sine uttalelser og rapporter til dette. Det arbeider etter veiledende retningslinjer.

Pensjonistforbundet bevilger årlig tilskudd til helseutvalgenes virksomhet. Fylkesforeningen fastsetter årsbudsjettet i samråd med utvalgets leder.

Helseutvalgets arbeidsoppgaver

Listen er omfattende, men kan trekke fram noen: Utvalget skal så langt det er mulig skaffe seg oversikt over behovet for helse- og omsorgstjenester til den eldre befolkningen i fylket. Dette kan skje i samarbeid med lokalforeningene, fylkenes eldreråd, og kommunale eldreråd samt frivillige organisasjoner eller privat innsats.

Utvalget skal søke å fremme tiltak overfor de eldre som kan føre til økt trygghet for deres personlige integritet, og at deres menneskeverd blir respektert.

Vårt helseutvalg

Et varslet økt engasjement og aktivitet på områder som juridiske rettigheter for eldre i pleie og i helsevesenet generelt og trygghet i hjemmet (trygghetssykepleier). Dertil arbeid med ernæring, vold og trakassering av eldre i kommunene.

Oppfølging av tiltaksplanen

Rent generelt vil styret si at helseutvalget i stor grad har maktet å virkeliggjøre den nevnte tiltaksplanen, noe som også går fram av de referatene som styret har fått framlagt gjennom året. I tillegg har ulike initiativ fra utvalget gjort deres arbeid både mer kjent for lokalforeningene og skapt oppmerksomhet i forbundet sentralt. Brevet til kommunene om trygghetssykepleiere er ett eksempel. Forslaget om å etablere en eldrepolitisk tankesmie på nasjonalt plan er mottatt med interesse i forbundet sentralt. Uansett utfallet av disse initiativene, har de gjort vårt nåværende helseutvalg mer relevant for på fylkesplan og i organisasjonen ellers.

Veien framover

Uten å foregripe utfallet av disse drøftingene, vil jeg tro at vi bør se verdien av å sikre videreføring av det arbeidet som nå er i gang. Solid evaluering av behov/utfordringer: Minstepensjonister helse i dyrtid? Rettigheter til hjelp/økonomi. Rekruttering i h.h.t nye temavalg. Innspill fra fylkesstyret, foreningene og sentralt utpekte spørsmål/saksfelt fra Forbundet.

DEMENTE MESTRER IKKE VELFERDSTEKNOLOGI

Temaer som velferdsteknologiens ulemper (demente mestrer den ikke) – økende antall yngre demente i Norge – og at samfunnet må se mer på at aldring også er en helt naturlig prosess. – Syn, hørsel, kropp klarer ikke alltid å mestre teknologien, helseutvalget har derfor understreket behovet for KOMPETANSE i omsorgs- og helsefagene. Dette er viktig også i den politiske forståelsen av utviklingen. Omsorgen har etter utvalgets oppfatning utviklet seg selvmotsigende på flere områder, og noen ganger for raskt.

Helseutvalget har drøftet/uttalt seg om åtte-ti aktuelle temaer i 2023.

- Kvinnehelseutvalget NOU 2023:5
- Fellesskapspsykehus NOU 2023:8
- Bo trygt hjemme-reformen i flere omganger
- Høringen om helse- og sosialvirksomheten i Viken fylke i forhold til eldre/trygdede.
- Handlingsplanen for allmennlegetjenesten i Norge.
- Oversikt over trygghetssykepleie-tjenesten i Akershus (nedslående!).
- Eldre sine rettigheter i Norges lovverk.
- Rus, vold, ensomhet, psykisk helse og ernæring blant eldre her i landet. Spesielt utfordringene eldre innvandrere har, og som ofte er en stor utfordring i mange kommuner.

KANAL VIRAL NORGE

DET VAR STOR STAS DA
ALDERSHJEMMET FIKK
SKJENKEBEVILLING. EN
KVELD BESTILTE PER PÅ
87 EN FLASKE VIN.

«DU KAN SETTE REGNINGA
PÅ ROMMET, Æ BETALE
NÅR Æ SJEKKE UT»

Hovedutfordringene for Helseutvalget

Finne medlemmer som har kunnskap og innsikt, helst i lokalpolitiske eldreforhold, men også i region- og fylkessammenheng. Budsjett som kan tillate bruk i noen grad av faglig hjelp til å trenge gjennom kompliserte saks- og samfunnsforhold. Nye Akershus fylke har passert Oslo i befolkning, og har per definisjon de største utfordringene med aldrende befolkning og mer sammensatt sykkelighet. Helseutvalgets arbeid er for en stor del observasjons- og analytisk arbeid for å bli kjent med problemstillinger før det kan fremmes forslag til vedtak/uttalelser overfor Forbundet og departementer, samt tips til saker de kommunale og vårt fylkeskommunale eldreråd bør ta opp.

VETERAN GERD MØLLER BLE HEDRET

På fylkesårsmøtet i 2023 tok leder Sigmund Kristoffersen ordet for å takke av og hedre Gerd Møller fra Kolbotn etter mange års innsats i fylkesforbundet, både som styremedlem og nestleder. Hun hadde også en periode i helseutvalget i fylket, og satt i arbeidsutvalget for fylkestyret i mange år. Utgangspunktet hennes fra medlemskapet og styredeltakelsen i i Kolbotn pensjonistforening.

Hedersmerke, diplom og fylkesårsmøtets store applaus ble en verdig og hyggelig avslutning på Gerds store innsats i Pensjonistforbundet Akershus.

(Foto: John Granly)

FYLKESFORBUNDETS ØKONOMI

Inntektene

Fylkesforeningens inntekter består fortsatt i all hovedsak av kontingentandeler fra forskjellige medlemskategorier pluss ulike tilskudd fra Pensjonistforbundet. Kontingentinntektene kommer fra ordinære medlemmer pluss direktemedlemmer. Tilskuddene fra forbundet var i 2023 fortsatt i hovedsak tilskudd til fylkessekretærstillingen pluss tilskudd til bestemte utvalg og ulike typer av aktiviteter. I tillegg utgjør momskompensasjonen en viktig del av inntektssiden.

Utgiftene

Den største enkeltutgiften var i 2023 lønn til fylkessekretær. Vår årlige lederkonferanse, årsmøtet og regionmøtene mv er også store utgiftsposter sammen med honorar til regnskapsfører, godtgjørelse til styre- og utvalgsmedlemmer samt kjøregodtgjørelse.

Driften

Budsjettet 2023

Styret fikk tilslutning fra årsmøtet til å legge et forsiktig anslag for kontingentinntektene også i 2023. Sammen med et moderat anslag for momskompensasjonen vedtok årsmøtet et inntektsbudsjett på kr 1.701.500,-.

Samtidig ønsket styret å opprettholde det økte kontaktarbeidet overfor lokalforeningene pluss annen mer målrettet organisasjonsmessig aktivitet overfor disse. Årsmøtet sluttet seg til dette og vedtok en samlet utgiftsramme på kr 1.839.500,-. Dette ville gi et driftsmessig underskudd på kr 138.000,- som måtte dekkes inn fra vår egenkapital.

Driftsresultatet

Gledelig nok fikk vi en klar økning av inntektene både i forhold til budsjett og forventninger. På grunn av moderat og stabil vekst i medlemstallet fikk vi igjen kontingentinntekter over budsjett også i 2023. Sluttresultatet ble kr 1.533.431,- mot budsjettet kr 1.300.000,-. Dertil mottok vi kr 146.346,- i momskompensasjon mot kr 90.000,- i budsjett.

Dette ga oss samlede inntekter på kr 2.035.171,-.

Styret har opprettholdt det forventede budsjetterte aktivitetsnivået. Regionmøtene, lederkonferansen og regionkonferansene er tunge utgiftsposter for oss i den sammenheng. Dette sammen med utgiftene til lønn, honorar til regnskapsfører og godtgjørelser ellers har medført driftskostnader på til sammen kr 1.898.297,-.

Gode finansinntekter førte til at vi totalt for 2023 kan glede oss over et overskudd på kr 190.167,- mot et budsjettert underskudd på kr 138.000,-.

Resultatet gir en styrking av vår egenkapital som ved inngangen til 2024 er på kr 2.203.393,-.

Sluttbemerkninger

Styret vil si seg tilfreds med å kunne konstatere at aktiviteten i Pensjonistforbundet Akershus var høy også i 2023. Igjen erfarte vi at regionmøtene sammen med lederkonferansen var helt sentrale kontaktpunkter overfor lokalforeningene. Styret opplever at regionkonferansene de siste to årene er helt sentrale kontaktpunkter overfor lokalforeningene. Erfaringen fra disse vil Organisasjonsutvalget og styret legge til grunn for innholdet i kommende regionsamlinger.

Fylkessekretær Sigrid B. Karlsen flankert av «Team Kari» i Skedsmo, til venstre Kari Simonsen og til høyre Kari Lunde. Bildet er tatt på fylkeskontoret i Lørenfallet, Sørumsund – nå Lillestrøm kommune. Fylkessekretæren åpnet for at medlemmer og tillitsvalgte kunne stikke innom på «åpen dag», og mange kom på hyggelige besøk og for å få nyttige tips eller praktisk hjelp med f.eks. data. (Foto: John Granly)

Styret vil også berømme det arbeidet som vår fylkessekretær har lykkes med når det gjelder kontaktarbeidet overfor lokalforeningene. Vi opplever med glede at terskelen for lokalforeningene når det gjelder å søke råd og veiledning hos henne og andre tillitsvalgte på fylkesnivå, er blitt lavere.

Både henvendelsene fra lokalforeningene og invitasjonene til å besøke lokalforeningene er blitt flere. Dette vil etter styrets oppfatning bidra ytterligere til å styrke organisasjonen som helhet.

Målet for styret er å legge til rette for å utvikle dette arbeidet videre.

Lørenfallet, 26.02.2024

Sigmund Kristoffersen
Styreleder

Anne-Mari Vestengen
Nestleder

John Granly
Styremedlem

John Arne Opsahl
Styremedlem

Inger Heggen Olsen
Styremedlem

Kari Myhre
Styremedlem

Inger-Lise Mortensen
Styremedlem

Resultatrapport

Periode:	2023
Kunde	(Alle)
Leverandør	(Alle)
Avdeling	(Alle)
Ansatt	(Alle)
Budsjett	(Ikke valgt)

Resultat (2023)			
Regnskapskonto	2023	2022	
		Periode	Endring
Driftsresultat			
Driftsinntekter			
Salgsinntekter			
3100 Kontigent betalende medlemmer	1 532 481	1 483 617	48 864
3125 Norsk Tipping - grasrotmidler	950	1 007	-57
Salgsinntekter	1 533 431	1 484 624	48 807
Annen driftsinntekt			
3440 Spesielt offentlig tilskudd for tjeneste		24 000	-24 000
3450 Tilskudd fylkesforeing	310 580	55 000	255 580
3744 Mva kompensasjon	146 346	119 443	26 903
3745 Tilskudd adm stilling		281 580	-281 580
3900 Annen driftsrelatert inntekt	44 814		44 814
Annen driftsinntekt	501 740	480 023	21 717
Driftsinntekter	2 035 171	1 964 647	70 524
Driftskostnader			
Lønnskostnad			
5000 Lønn til ansatte	469 208	553 128	-83 920
5020 Feriepenger	56 305	69 626	-13 321
5095 Periodisering av lønn			
5210 Fri telefon	7 095	11 964	-4 869
5250 Innberettet pensjonsforsikring		22 019	-22 019
5290 Motkonto for gruppe 52	-34 588	-33 983	-605
5330 Godtgjørelse til styre- og bedriftsforsamling	154 000	127 000	27 000
5400 Arbeidsgiveravgift	94 095	100 683	-6 588
5401 Arbeidsgiveravgift av opptjente feriepenger	7 939	9 817	-1 878
5420 Innberetningspliktig pensjonskostnad-Lønnskjøring	27 493		27 493
5510 Trekkpliktig del av reise	9 544		9 544
5900 Gave til styrer og utvalg, fradragsberettiget	3 387	8 169	-4 782
5945 Pensjonsforsikring for ansatte	15 931	20 030	-4 099
Lønnskostnad	810 410	888 453	-78 044
Annen driftskostnad			
6300 Leie lokale	41 319	37 400	3 919
6390 Annen kostnad lokaler		1 000	-1 000
6420 Leie datasystemer	29 883		29 883
6551 Datautstyr (hardware)	382		382
6705 Honorar regnskap	101 274	105 472	-4 198
6750 Honorar ekstern bistand møter	26 490	15 220	11 270
6800 Kontorrekvisita	16 576	11 396	5 180
6840 Aviser, tidsskrifter, bøker o.l.	3 650		3 650

Resultat (2023)			
Regnskapskonto	2023	2022	
		Periode	Endring
6860 Møte, kurs, oppdatering o.l.	4 150		4 150
6900 Telefon	18 035	28 349	-10 314
6911 Telefon/bredbånd leder	3 594	14 279	-10 685
6912 Telefon/bredbånd styret	7 222	17 317	-10 094
6940 Porto	7 234	1 162	6 073
6950 Møtekostnader	155 327	144 030	11 298
7025 Lederkonferanse/høstseminar	300 769	284 786	15 983
7100 Bilgodtgjørelse oppgavepliktig	42 453	40 844	1 609
7140 Reisekostnad, ikke oppgavepliktig	18 202	6 082	12 119
7142 Parkering	810		810
7320 Reklamekostnad		909	-909
7350 Representasjon, fradragsberettiget	1 836		1 836
7355 Vervekampanjer - kurs	145 775	97 500	48 275
7420 Gaver	7 871	58 720	-50 849
7700 Styremøter	56 613		56 613
7710 Årsmøte/Generalforsamling	87 540	74 742	12 798
7740 Øredifferanser	-7	1	-8
7770 Bank og kortgebyrer	2 439	1 667	772
7790 Annen kostnad, fradragsberettiget	8 450		8 450
Annen driftskostnad	1 087 887	940 875	147 012
Driftskostnader	1 898 297	1 829 328	68 968
Driftsresultat	136 875	135 319	1 556
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter			
Annen finansinntekt			
8050 Annen renteinntekt	53 503	23 631	29 873
Annen finansinntekt	53 503	23 631	29 873
Finansinntekter	53 503	23 631	29 873
Finanskostnader			
Annen finanskostnad			
8155 Renter og gebyrer leverandører	211	251	-40
Annen finanskostnad	211	251	-40
Finanskostnader	211	251	-40
Netto finansresultat	53 292	23 380	29 912
Ordinært resultat før skattekostnad	190 167	158 699	31 468
Ordinært resultat	190 167	158 699	31 468
Arsresultat	190 167	158 699	31 468
Overføringer			
8960 Overføringer annen egenkapital		158 699	-158 699
Sum overføringer		158 699	-158 699

Balanserapport

Periode:	2023
Kunde	(Alle)
Leverandør	(Alle)
Ansatt	(Alle)
Avdeling	(Alle)

Regnskapskonto	IB 2023-01-01	2023-12-31	2022-12-31	Endring 2022-12-31
Eiendeler				
Omløpsmidler				
Bankinnskudd, kontanter og lignende				
1920 Bank 1637.07.58712	241 806	190 254	241 806	-51 551
1921 Bank 1271.57.31035 Høyrente	1 862 421	2 097 950	1 862 421	235 529
1950 Bank 1503.38.47413	21 026	22 057	21 026	1 031
Bankinnskudd, kontanter og lignende	2 125 253	2 310 261	2 125 253	185 009
Omløpsmidler	2 125 253	2 310 261	2 125 253	185 009
Eiendeler	2 125 253	2 310 261	2 125 253	185 009
Egenkapital og gjeld				
Egenkapital				
Opptjent egenkapital				
Annen egenkapital				
2050 Annen egenkapital	2 013 226	2 013 226	2 013 226	
Annen egenkapital	2 013 226	2 013 226	2 013 226	
Opptjent egenkapital	2 013 226	2 013 226	2 013 226	
Udisponert resultat		190 167		190 167
Egenkapital	2 013 226	2 203 393	2 013 226	190 167
Gjeld				
Kortsiktig gjeld				
Leverandørgjeld				
2400 Leverandørgjeld	-5 532	2 008	-5 532	7 541
Leverandørgjeld	-5 532	2 008	-5 532	7 541
Skyldige offentlige avgifter				
2600 Forskuddstrekk	20 855	21 886	20 855	1 031
2770 Skyldig arbeidsgiveravgift	17 261	18 730	17 261	1 469
2785 Påløpt arbeidsgiveravgift på ferielønn	9 818	7 940	9 818	-1 878
Skyldige offentlige avgifter	47 934	48 556	47 934	622
Annen kortsiktig gjeld				
2910 Gjeld til ansatte og eiere				
2940 Skyldig feriepeng	69 625	56 304	69 625	-13 321
2945 Periodisering av lønn				
Annen kortsiktig gjeld	69 625	56 304	69 625	-13 321
Kortsiktig gjeld	112 026	106 868	112 026	-5 158
Gjeld	112 026	106 868	112 026	-5 158
Egenkapital og gjeld	2 125 253	2 310 261	2 125 253	185 009

Til generalforsamlingen i Pensjonistforbundet Akershus

Revisjonsberetning 2023

Vi har revidert regnskapet for Pensjonistforbundet Akershus for regnskapsåret 2023.

Revisjonen er utført i regnskapskontorets lokaler.

Regnskapet viser et overskudd stort kr 190 167 og en bankbeholdning på kr 2 310 261, herav kr 22 057 innestående på skattetrekkkonto. Bankbeholdningen er i samsvar med årsoppgave fra bankene. Det benyttes ikke kontanter.

Ved revideringen er bilagsbehandlingen, rutiner og internkontroll gjennomgått.

Vi har ingen bemerkninger til regnskapet.

Lørenskog, 29. februar 2024

Karin Gill

Revisor

Hans Bakken

Revisor

Budsjett 2024 - Pensjonistforbundet Akershus		2023	2024
Inntekter			
3011 Kontingent betalende medlemmer		1 300 000	725 000
3025 Norsk Tipping AS		1 000	1 000
3440 Tilskudd helseutvalg		24 000	24 000
3450 Tilskudd fylkesforeningen		55 000	55 000
3744 Moms kompensasjon		90 000	120 000
3745 Tilskudd administrativ stilling		231 500	0
Sum driftsinntekter		1 701 500	925 000
Kostnader			
5000 Lønn til ansatte		480000	0
5091 Feriepenger over 60 år		0	0
5092 Feriepenger opparbeidet i 2023 (avsatt i 2023)		52000	0
5210 Fri telefon		12000	0
5250 Innberettet pensjonsforsikring		18000	0
5290 Motkonto fordeler gruppe 52		-30000	0
5330 Godtgjørelse til tillitsvalgte		170000	180 000
5400 Arbeidsgiveravgift (fri tlf for styreleder)		95000	1000
5405 Arbeidsgiveravgift av påløpne feriepenger		10000	0
Sum lønnskostnader		807000	181 000
5930 Pensjonsforsikring		18000	0
Sum personalkostnader		825000	181 000
6300 Leie lokaler		40000	45 000
6390 Vedlikehold kontor			10 000
6540 Kostnadsført inventar		5000	5 000
6705 Regnskapshonorar		105000	80 000
6750 Godtgjørelse (ekstern bistand, pensjonistlønn)		20000	55 000
6800 Kontorrekvisita		10000	10 000
6900 Telefon kontor		30000	20 000
6911 Telefon/bredbånd fylkessekretær		13000	0
6912 Telefon/bredbånd styreleder		15000	10 000
6940 Porto		10000	10 000
6950 Møtekostnader/kantine		160000	160 000
7100 Bilgodtgjørelse, oppgavepliktig (egen bil)		45000	50 000
7140 Reisekostnader, ikke oppgavepliktig (kollektivreiser)		8000	20 000
7300 Reklamekostnader/"Give away"		12000	12 000
7320 Reklameannonser		20000	30 000
7350 Vervekampanje (150,- for hvert nye medlem ikke direkte)		90000	105 000
7420 Gaver, fradragsberettiget		15000	15 000
7025 Lederkonferanse høst		320000	320 000
7710 Årsmøter		80000	90 000
7770 Bank og kortgebyrer		1500	2 000
7790 Annen kostnad m/fradrag		15000	15 000
Sum		1014500	1 084 000
Sum totale kostnader		1839500	1 265 000
Underskudd		-138000	-340 000

Valgkomitéens innstilling til årsmøtet i PF Akershus

Fylkesstyret

Leder:	Sigmund Kristoffersen, Lørenskog	til 2026
1. nestleder:	Anne-Marit Vestengen, Jessheim	til 2025
2. nestleder:	John A. Opsahl, Sørum	til 2026
Styremedlem:	John Granly, S. Eidsvoll	til 2026
Styremedlem:	Inger Heggen Olsen, Bjørkelangen	til 2026
Styremedlem:	Kari Myhre, Oppegård	til 2025
Styremedlem:	Kåre Elvik, Rælingen	til 2025
1. varamedlem:	Karin Synnøve Mella, Tanum	til 2025
2. varamedlem:	Ingar Dahle, Gjerdrum	til 2025
3. varamedlem:	Bjørnar Ottesen, Vestby	til 2025

Valgkomité

Leder:	Ellen-Karine Egner, Aurskog Pf	til 2025
Medlem:	Karl-Gustav Antonsen, Drøbak/Frogn Pf	til 2025
Medlem:	Brit Haneng, Siggerud Pf	til 2026
Varamedlem:	Jan Simonsen, Kløfta Pf	til 2025
Varamedlem:	Alf Holen, Sørumsand Pf	til 2025

Alle innstilte er forespurt og har sagt JA.

Aurskog, 8. februar 2024
Ellen-Karine Egner (*sign.*)

Statsråd Tonje Brenna
Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8019 Dep.
0030 Oslo

14.11.2023

Pensjonistforbundet og SAKO-organisasjonenes krav til statsbudsjettet 2025

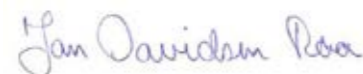
Pensjonistforbundet og SAKO-organisasjonene fremmer med hjemmel i avtalen om drøftinger mellom regjeringen og pensjonistenes organisasjoner, vedlagte krav til statsbudsjettet 2025.

Pensjonistforbundet og andre landsomfattende pensjonistorganisasjoner samarbeider i SAKO-utvalget. Pensjonistforbundet har sekretariatsfunksjonen for dette samarbeidet.

I SAKO-samarbeidet deltar Pensjonistforbundet, Telepensjonistenes Landsforbund, Jernbanepensjonistenes Forbund, Politiets Pensjonistforbund, Statens Vegvesens Pensjonistforbund, Postens Pensjonistforbund, Fagforbundet, Industri Energi og LO-Stats pensjonistutvalg.

Det er enighet mellom våre organisasjoner om vedlagte krav.

Vennlig hilsen
For Pensjonistforbundet

Jan Davidsen
Forbundsleder

Arne Halaas
Generalsekretær

Krav 1: Bedre økonomiske levekår og redusert ulikhet

Pensjonistforbundet og SAKO er bekymret for kjøpekraften til de som lever av de laveste pensjonene og økende forskjeller som forsterkes av den sterke rente- og kostnadsveksten. Gode, verdige og aktive liv forutsetter økonomisk trygghet.

Forhandlingsrett

Den årlige oppreguleringen av alderspensjon skal være gjenstand for reelle forhandlinger mellom partene i trygdeoppgjøret med en ramme om lag på linje med lønnsvekst. Forhandlinger gir muligheten til økt kjøpekraft og å gi mer til de som har minst, for eksempel gjennom kronetillegg eller særskilte tillegg. Dagens reguleringssystem forventes å gi pensjonistene en svakere utvikling enn lønsmottakerne og gir færrest kroner til pensjonistene med de laveste pensjonene. Vi er også sterkt imot innstramningen av reguleringen for etterlatte alderspensjonister.

- Pensjonistforbundet og SAKO krever forhandlingsrett i trygdeoppgjøret.

Minstepensjon og garantipensjon

Minste pensjonsnivå i folketrygden må løftes over fattigdomsgrensen (EU60). Vi har liten forståelse for at vi som nasjon sitter på et enormt pensjonsfond på tusentalls milliarder kroner, samtidig som vi har minstepensjonister som lever under fattigdomsgrensen. Å løfte minstepensjonistene over fattigdomsgrensen er fullt mulig over et ordinært statsbudsjett og innenfor handlingsregelen. Helårsvirkningen er om lag 4 milliarder kroner i 2025. Kostnaden vil falle over tid, da det er flere personer med mer pensjonsopptjening blant yngre årskull enn i de eldste årskullene.

Det følger av pensjonsreformen at minstepensjon utfases og erstattes gradvis av garantipensjon for årskullene født i 1954 og senere. Gifte og samboende minstepensjonister har etter det gamle pensjonsregelverket krav på *lav sats*, som kun utgjør 187 801 kroner i året per 1.mai 2023. I det nye pensjonsregelverket har gifte og samboende pensjonister krav på en garantipensjon på 210 418 kroner, pluss at de aller fleste vil ha opptjent inntektpensjon i tillegg til garantipensjonen. Det er altså betydelig lavere minstesikring til årskullene omfattet av gammelt regelverk. Det er en urimelig forskjellsbehandling etter alder. Den lave satsen for minste pensjonsnivå må fjernes, og erstattes av ordinær sats. Minste pensjonsnivå ordinær sats er 217 359 kroner i året (per 1. mai 2023). Dette vil sikre at minstepensjonen for gifte og samboende overstiger fattigdomsgrensen, og gir likere minsteytelser i det gamle og nye pensjonsregelverket.

Når det gjelder minsteytelsen for enslige pensjonister er problemstillingen motsatt. Garantipensjonsnivået for enslige ligger lavere enn minste pensjonsnivå. De fleste mottakere av garantipensjon vil riktignok få inntektpensjon i tillegg, som gir en høyere samlet pensjon enn kun garantinivået. Men enkelte enslige «garantipensjonister» med lav pensjonsopptjening

kan få lavere pensjon enn dagens minstepensjonister. For å unngå dette mener vi at minste pensjonsnivå videreføres også i regelverket for ny alderspensjon fra folketrygden (alderspensjon etter folketrygdloven kapittel 20), som et supplement til garantipensjonen. Det vil være et sikkerhetsnett som fanger opp personer som ellers vil komme dårligere ut enn dagens minstepensjonister. Dette vil ha langt lavere kostnader enn å heve garantipensjonen opp til minste pensjonsnivå, slik pensjonsutvalget utredet.

Pensjonistforbundet og SAKO krever at:

- Minste pensjonsnivå i folketrygden løftes over fattigdomsgrensen (EU60)
- Den lave satsen for minste pensjonsnivå fjernes og erstattes av ordinær sats
- Minste pensjonsnivå videreføres i regelverket for ny alderspensjon fra folketrygden, som et supplement til garantipensjonen
- Minstestøttene i pensjonssystemet oppreguleres i takt med lønnsveksten, både under opptjening og under utbetaling.
- Når minstepensjonen økes må personer som samtidig mottar bostøtte eller offentlig tjenestepensjon ikke få en reduksjon i disse ytelsene
- Skattesystemet løpende tilpasses slik at minstepensjon fortsetter å være skattefri

Handlingsrom

Det må betales nok skatt til å sikre gode velferdstjenester og pensjoner, men vi krever en rimelig byrdefordeling, hvor man bidrar etter evne både når man er arbeidstaker og pensjonist. Pensjonsfondet må også finansiere sin del av statsbudsjettet. I 2023 og anslagene for 2024 er det *reelle* uttaket fra fondet, målt som det oljekorrigerede budsjettunderskuddet, betydelig under handlingsregelen. Det er rom for å bruke av fondet for å løfte ytelsene til grupper med svak økonomi. Vi støtter en ansvarlig finanspolitikk hvor handlingsregelen er grunnleggende, men da må det *faktiske* uttaket fra pensjonsfondet over tid følge den *faktiske* realavkastningen i fondet.

- Pensjonistforbundet og SAKO krever at regjeringen bruker det rommet handlingsregelen tillater til rettfærdig fordeling.

Gjenlevendetillegget for etterlatte alderspensjonister

Fra 2024 er det vedtatt at gjenlevendetillegget for etterlatte alderspensjonister født i 1944 eller senere ikke skal oppreguleres årlig, men fryses nominelt. Denne innstramningen advarer vi sterkt mot. Tillegget går i all hovedsak til aleneboende enker, og inngår som en del av deres ordinære alderspensjon fra folketrygden. Dagens regler reduserer enkers kjøpekraft i alle år, resten av deres liv. Enker kan ikke gis en annenrangs pensjonsregulering.

- Pensjonistforbundet og SAKO krever at *gjenlevendetillegget* til etterlatte alderspensjonister må oppreguleres på linje med øvrig alderspensjon fra folketrygden.

Etterlattepensjon for alderspensjonister med opptjening etter nytt pensjonsregelverk

I nytt pensjonsregelverk er det ingen særskilt ordning for etterlatte. Men det er fremdeles betydelige økonomiske kjønnsforskjeller blant pensjonistene, og kvinner lever i gjennomsnitt lenger enn menn. Etterlattepensjon motvirker kjønnsforskjeller, og demper de negative økonomiske konsekvensene når man mister ektefellen.

- Pensjonistforbundet og SAKO krever at det innføres en etterlattepensjonsordning tilpasset den nye alderspensjonen fra folketrygden.

Uføres alderspensjon må forbedres

Etter dagens regler stopper uføres alderspensjonsopptjening allerede ved 62 år, og man går over til å bli alderspensjonist fra 67 år. For å unngå at uføres alderspensjon blir langt lavere enn arbeidsføres alderspensjon, må dette forbedres. Et vesentlig poeng med pensjonsreformen er at du skal stå lenger i arbeid for å kompensere for økt forventet levealder. Du må jobbe frem til alderen hvor du har kompensert for levealdersjusteringen, dersom du skal få like høy årlig alderspensjon som før reformen. Uføre har av helsemessige årsaker ikke denne muligheten. Vårt krav vil gi uføre en alderspensjon på linje med pensjonsnivået for en arbeidsfør som kompenserer for levealdersjusteringen.

- Pensjonistforbundet og SAKO krever at uføre opptjener alderspensjon fra folketrygden frem til alderen hvor årskullet har kompensert for levealdersjusteringen.

Samordningsfellen

Mange offentlig ansatte har blitt rammet av samordningsregelverket som reduserer den offentlige tjenestepensjonen dersom man jobber utover en viss alder. De får mindre tjenestepensjon, fordi de jobber ekstra lenge. Det er et fullstendig ulogisk regelverk som bryter med prinsippene i pensjonsreformen og arbeidslinja om at det skal lønne seg å stå i jobb. Dessverre har mange ikke vært klar over konsekvensene før det har vært for sent. Regelverket må endres både for fremtiden, og for dem som allerede er rammet. Mange berørte får ikke oppfylt bruttogarantien om en samlet pensjon fra folketrygden og tjenestepensjonen på 66 prosent, til tross for at de har full eller mer enn full opptjening.

Det må innføres ordninger som styrker insentivene til å jobbe for offentlig ansatte født før 1963, både for dem som har startet uttaket av tjenestepensjon og dem som enda ikke har gjort det. Vi viser og til behovet for helsepersonell og innsatsen som gjøres av pensjonerte sykepleiere. De bør i større grad bør kunne jobbe på ordinære lønnsvilkår, uten reduksjon av tjenestepensjonen og uten å rammes av samordningsfellen. Det bør også vurderes særskilte regler for andre grupper av pensjonerte offentlig ansatte hvor behovet etter personell er stort.

- Pensjonistforbundet og SAKO krever at samordningsfellen opphører.

Bostøtte

Husbankens bostøtteordning skal sikre utsatte grupper en økonomi som tillater en verdig bosituasjon. Men slik ordningen er utformet i dag lykkes den ikke med å forebygge fattigdom. Bostøtten har blitt svekket det siste tiåret, som følge av at satsene i regelverket ikke har fulgt veksten i priser, inntekter og boutgifter. Vi er kritiske til at det i statsbudsjettet for 2024 kun er foreslått å videreføre de midlertidige økte satsene ut første kvartal 2024. Den midlertidige ordningen må i første omgang gjøres permanent. Satsene burde deretter styrkes for å bedre sikkerhetsnettet for personer i en vanskelig økonomisk bosituasjon. For å hindre en gradvis svekkelse av ordningen må satsene justeres i takt med den faktiske inntekts- og kostnadsutviklingen.

- Pensjonistforbundet og SAKO krever at bostøtteordningen økes og tilpasses faktiske bokostnader.

Krav 2. Kvalitet og kapasitet i helse- og omsorgssektoren

Stadig flere eldre medfører økt etterspørsel etter helse- og omsorgstjenester. Det innebærer bl.a. et økt behov for flere fastleger, flere ansatte, flere sykehussenger og flere plasser i sykehjem og omsorgsboliger. Spesialisttjenesten og kommunene må tilføres ressurser, og samhandlingen mellom sykehusene og kommunene må bli bedre. Rekrutteringsarbeidet og utdanningstilbudene innen helse- og omsorgsfagene må styrkes på alle nivåer i utdanningssektoren. Og helsepersonell med språkutfordringer må få opplæring i norsk.

Kommuneøkonomi

Kommunene pålegges stadig flere oppgaver uten at finansiering økes tilsvarende. Samtidig øker kostnader knyttet til demografiendringer (flere eldre), pensjonsforpliktelser og kjøp av varer og tjenester. Ifølge Kommunal Rapport (5/10-23) mener 1 av 4 kommunedirektører at deres kommune ikke har økonomisk handlingsrom til å levere forsvarlige tjenester innenfor rammene regjeringen foreslo for 2024. I 2022 endte hver femte kommune opp med negativt netto driftsresultat. Kommunene må derfor få en vesentlig økning i sine frie inntekter, både for å sikre lovpålagte tjenester og for å gjennomføre Bo trygt hjemme-reformen.

- Pensjonistforbundet og SAKO krever at kommunene får en økning i frie midler på 10 milliarder kroner i 2025.

Investeringstilskuddet til sykehjem og omsorgsboliger

Husbankens investeringstilskudd er avgjørende for at kommunene kan imøtekomme den økte etterspørselen etter sykehjem og heldøgns omsorgsplasser. Tilskuddet går både til rehabilitering av eksisterende plasser og nye plasser (bygg). Antallet sykehjemsplasser har

vært uendret i flere år. Samtidig har antallet eldre over 80 år og forekomsten av demens økt vesentlig. Regjeringen anslo at budsjettforslaget for 2024 ville gi 1500 plasser, men erfaring viser at tilskuddet brukes i større grad til vedlikehold og oppgradering av eksisterende plasser, enn til nye plasser.

Pensjonistforbundet har beregnet at det er behov for netto 1500 nye plasser hvert år de neste 10 årene. Statistisk sentralbyrå har fremskrevet at det er behov for 87 000 heldøgns omsorgsplasser allerede i 2025, og hele 133 000 i 2060. Og Folkehelseinstituttet venter at antall personer med demens vil fordobles de neste 25 årene, fra 100 000 i dag til over 200 000 i 2050.

For å møte dagens behov og økte behov fremover, er det behov for flere plasser. Investeringstilskuddet må derfor økes. I tillegg mener vi innretningen bør endres slik at staten tar en større andel av kostnadene, slik at kommunene vil etterspørre tilskuddet i støtte grad.

- Pensjonistforbundet og SAKO krever at investeringstilskuddet økes slik at tilsagnsrammen økes fra 3 til 6 milliarder kroner, dvs. at første års utbetaling blir 600 millioner kroner i 2025.

Tørn

I KS' Tørn-prosjekt utprøves nye arbeids- og omorganiseringsformer i kommunenes helse- og omsorgstjenester, bl.a. for å øke heltidsandelen, andelen ansatte med formell helsefaglig kompetanse og ta i bruk flere helsepersonellgrupper. Vi støtter dette prosjektet, som også bygger opp under Bo trygt hjemme-reformen. Høsten 2023 utvides Tørn til et nasjonalt program for hele helse- og omsorgstjenesten. Dette programmet vil ha tre delprogrammer, et for den kommunale helse- og omsorgstjenesten, et for spesialisthelsetjenesten og ett program for samhandling. Prosjektet fikk 75 millioner kroner i 2024. Utvidelsen fordrer sterkere finansiering.

- Pensjonistforbundet og SAKO krever 150 millioner kroner til Tørn i 2025.

Fastleger

Over 200 000 personer er uten fastlege. Arbeidsmengden for hver enkelt lege er for høy og særlig yngre leger vegrer seg derfor å arbeide som fastlege. Den negative trenden har delvis snudd i 2023, med 167 flere fastleger, men likevel med en økning i antallet som ikke har fast lege. Det er langt igjen til full fastlegedekning. Utfordringen er sammensatt og må løses med både statlige og kommunale virkemidler. Nyutdannede leger må raskt kunne starte legespesialisering. Det må opprettes flere utdanningsstillinger innen spesialisering i allmennmedisin (ALIS). Flere fastleger må få tilbud om å bli ansatt i kommunene. Og pasientens alder, kjønn og helsestatus må få enda større betydning for det faste tilskuddet fastlegen får for pasientansvaret.

Særlig satsingen på ALIS-avtaler har gitt resultater i 2023. Dette er stillinger der legene får et tilrettelagt løp med spesialistutdanning i kommunene, og hvor kommunene gis et statlig tilskudd. Da ordningen ble styrket med 50 millioner kroner, ga det 513 flere ALIS-avtaler i 2023.

- Pensjonistforbundet krever at ALIS-ordningen blir styrket med 100 millioner kroner i 2025.

Tannhelse

Tannbehandling er ikke omfattet av egenandelsordningen, slik andre helsetjenester er. Personer med dårlig økonomi lar derfor være å oppsøke tannlege for nødvendig behandling pga. kostnadene. God munn- og tannhelse har stor betydning for den generelle helsen gjennom hele livet. Tannhelse må derfor sidestilles med andre helsetjenester og bli et offentlig ansvar. Eldre har oftere dårligere munn- og tannhelse, og er derfor mer utsatt enn andre.

- Pensjonistforbundet og SAKO krever at tannhelse blir et offentlig ansvar og at utgifter til tannbehandling omfattes av egenandelsordningen.

Spesialisthelsetjenesten

Det har de siste årene blitt flere pasienter og færre sykehussenger i norske sykehus. Dette har medført kortere opphold på sykehus og økt press på kommunehelsetjenesten. Samtidig øker behovet for sykehusopphold, for eksempel forventer Kreftregistret en fordobling av antall krefttilfeller blant de over 80 år fram mot år 2040, fra 8000 til 16000 tilfeller per år. I tillegg har pandemien og den ekstraordinære kostnadsveksten gjort driften av sykehusene krevende de siste årene. Ventetiden og fristbrudd økt gjennom pandemien og er fortsatt høyere i dag, enn siste normalår 2019.

Kapasiteten i spesialisthelsetjenesten må økes vesentlig. Statsbudsjettet for 2024 medfører en økning i bevilgningene på om lag 2,2 milliarder kroner til sykehusene. Det medfører en vekst på 1,8 prosent i pasientbehandlingen, men befolkningsveksten (flere eldre) alene medfører behov for en aktivitetsvekst på 1,5 prosent. Netto økning er derfor kun 0,3 prosent. Det er behov for langt mer.

- Pensjonistforbundet og SAKO krever at sykehusene får en økning i bevilgningene på 5 milliarder kroner i 2025.

Brukerstyrt personlig assistanse (BPA)

I 2020 ble retten til BPA utvidet til også å omfatte personer over 67 år, forutsatt at de var innvilget ordningen før fylte 67 år. At andre personer over 67 år ikke har rett til BPA, er aldersdiskriminerende. Den enkeltes behov må avgjøre hvilke tjenester man har rett til, ikke hvilken alder man har.

- Pensjonistforbundet og SAKO krever at retten til BPA blir uavhengig av alder.

Tilskudd til særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester

Alle kommuner som yter særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester til brukere, kan søke Helsedirektoratet om delvis refusjon av direkte lønnsutgifter knyttet til disse tjenestene. Men ordningen gjelder kun for brukere under 67 år. Det kan kun søkes refusjon for utgifter til personer født i 1955 eller senere. Dette er aldersdiskriminerende og kan medføre et dårligere tjenestetilbud for eldre.

- Pensjonistforbundet og SAKO krever at kommunene kan søke refusjon uavhengig av tjenestemottakers alder.

Mammografi

Det offentlige Mammografiprogrammet inviterer kun kvinner mellom 50 og 69 år til undersøkelse. Nyere undersøkelser viser at organisert screening også kan være fordelaktig for kvinner i alderen 70 -74 år.

- Pensjonistforbundet og SAKO krever at Mammografiprogrammet utvides til kvinner i alderen 70-74 år.

Krav 3. Flere aldersvennlige boliger

Husbanken har som samfunnsoppdrag å øke kvaliteten på eksisterende boliger og øke antall nye tilgjengelige boliger, samt bidra til et godt boligtilbud for vanskeligstilte. Velstandsveksten de siste tiårene, der stadig flere kunne finansiere egen bolig, har bidratt til at sistnevnte etter hvert ble prioritert høyest. Nå er tiden inne for å prioritere begge deler igjen, fordi markedet ikke klarer å møte behovet for flere tilgjengelige boliger.

Kun om lag en femtedel av boligmassen i Norge er tilgjengelige for personer med funksjonsnedsettelse, med til dels store fylkesvise variasjoner, fra 15 til 26 prosent (SSB Rapporter 2019/8). Det økende antall eldre medfører at det er stort og økende behov for både å bygge nye tilgjengelige boliger og tilpasse eksisterende boliger. utfordringen er størst i distriktene, men i senere tid har også boligbyggingen i sentral strøk stupt pga. høye kostnader og lav lønnsomhet.

Bo trygt hjemme-reformens *Eldrebustadprogram* kjennetegnes dessverre ved lave ambisjoner og liten vilje til å bruke Husbanken aktivt som låne og tilskuddsinstitusjon. Dette til tross for en

erkjennelse av at markedet ikke virker overalt og at det er behov for nytenking. De foreslåtte tiltak er forsiktede og ikke tilstrekkelige.

Husbanken er regjeringens viktigste virkemiddel for å oppnå flere tilgjengelige boliger. For å få flere tilpassede boliger for eldre – både nybygg og tilpasning - må den ha målrettede tiltak som kompenserer for markedets utilstrekkelighet. Det er en lønnsom samfunnsøkonomisk investering og en forutsetning for at Bo trygt hjemme-reformen lykkes.

Husbanken har allerede en rekke lån- og tilskuddsordninger som er egnede virkemidler, bl.a. til boligkvalitet, oppføring av livsløpboliger, oppgradering av eksisterende bolig og tiltak i distriktene. Men flere av ordningene er underdimensjonert, slik at rammen er brukt opp lenge før året er omme. Samtidig har flere en innretning som demper etterspørselen, med for høye kostnader og risiko for mottaker. Og flere av ordningene er for lite kjent, særlig blant privatpersoner.

Regjeringen må derfor gi Husbanken i oppdrag å evaluere nåværende virkemidlers omfang og innretning, og ved behov utvikle nye mer egnede virkemidler. Eksisterende ordninger må gjøres mer kjent og tilføres midler som imøtekommer etterspørselen. Den samfunnsøkonomiske gevinsten må være førende; staten må ta en større del av kostnader og risiko, slik at mottakerne av lån og tilskudd kan og vil tilpasse eksisterende eller bygge nye boliger. Bruk av tilskudd bør økes for å oppnå målene, f.eks. etter modell av ENØK-tiltak.

For å øke antallet aldersvennlige boliger krever Pensjonistforbundet og SAKO at regjeringen i statsbudsjettet for 2025 setter Husbanken i stand til å:

- Gjøre eldre til en prioritert målgruppe
- Ta en større andel av kostnader og risiko i sine låneordninger
- Bruke tilskudd mer aktivt, ev. i kombinasjon med lån
- Evaluere og styrke nåværende virkemidler: Tilskudd og lån til henholdsvis boligkvalitet, oppføring av livsløpboliger, oppgradering av eksisterende bolig og særskilte tiltak til distriktene
- Etablere nye, sterke og målrettede virkemidler
- Gjeninnføre heistilskuddet for borettslag og sameier, med utvidet ramme og en annen innretning som øker etterspørselen
- Støtte kommunene med data og analyser, spre eksempler og gi kommunene råd om kartlegging og planlegging av boliger for eldre

Krav 4. Økt deltakelse og aktivitet

Nye generasjoner eldre er friskere og lever lenger enn før. Stadig flere eldre kan og vil delta i samfunnet slik de alltid har gjort. Det er helsefremmende og nyttig for samfunnet. Vi vil at regjeringen legger til rette for et aldersvennlig samfunn som gir mulighet for økt aktivitet og deltakelse.

Digitalt utenforskap

Digitalt utenforskap innebærer manglende tilgang til eller mulighet for å bruke digitale tjenester som er nødvendige for å få innfridd rettigheter og behov. Om lag 350 000 eldre og uføre er forhindret fra likeverdig deltakelse, fordi de ikke behersker smarttelefon, BankID, QR-koder og apper. De sliter med å utføre banktjenester, finne offentlig informasjon, bruke velferdsteknologi, bestille billetter til kollektivtrafikk og kulturtilbud, og delta på sosiale plattformer på internett.

For den enkelte medfører det redusert selvstendighet, tapte muligheter, mindre informasjon, lavere trivsel, lav selvfølelse, økt ensomhet og redusert psykisk helse. For samfunnet medfører det kostnader i form av sosial uro, redusert folkehelse og opprettholdelse av analoge tilbud. Ulempene for den enkelte og kostnadene for samfunnet kan reduseres vesentlig om flere får et tilpasset opplæringstilbud.

Det er stor avstand mellom de milliardene staten sparer på digitalisering, og de få millionene som settes av til opplæring av digitalt utenforstående. Pensjonistforbundet fikk sine første prosjektmidler til digital opplæring fra Helsedirektoratet i 2015. Siden har vi holdt kurs hvert år i bruk av smarttelefoner, nettbrett, PC og velferdsteknologi. Vi har nedlagt en betydelig innsats, lært opp over 400 instruktører og kurset flere tusen eldre. Bare innenfor velferdsteknologi har vi i dag 300 teknologiambassadører (kursledere) over hele landet.

Prosjektmidlene har kommet fra HOD, men er nå overført til KDD, og skal forvaltes av Digitaliseringsdirektoratet med en annen innretning på bruk av midlene, i praksis at lokale frivillige aktører i samarbeid med kommunen kan søke om tilskuddet. Vi tviler på at et slikt samarbeid er mulig i alle kommuner. Kommunene og frivillig sektor har ulike forutsetninger for å søke om midlene og yte kurs lokalt. Det vil føre til at færre får nødvendig opplæring.

Vi mener derfor at det fortsatt også må gis opplæringsmidler til landsdekkende organisasjoner sentralt. Pensjonistforbundet med sine sentralt utviklede og administrerte kursopplegg, 750 lokallag over hele landet og lange erfaring med å drive opplæring, bør få fortsette vår virksomhet med å ruste eldre i møte med digitaliseringen. Vi ber primært om at det gis flerårige øremerkede midler, slik at vi og andre organisasjoner på en forutsigbar måte kan ta ansvar for digital opplæring av eldre og sørge for at eldre får bedre livskvalitet og tjenester gjennom at de mestrer velferdsteknologien. Sekundært ønsker vi at midlene vi og andre organisasjoner kan søke på for å drive digital opplæring kommer på plass igjen i HODs budsjett.

Vi mener også at bevilgningen på 8,9 millioner kroner til Digitaliseringsdirektoratet i statsbudsjettet for 2024 er altfor lite i forhold til behovet, i snitt kun kr 25.000 per kommune. Det bør avsettes mer til Digitaliseringsdirektorat, og i tillegg avsettes midler som

landsdekkende organisasjoner kan søke på sentralt. Vi minner om at økte digitale ferdigheter er en forutsetning for å realisere Bo trygt hjemme-reformen.

Pensjonistforbundet og SAKO krever at:

- Det settes av til sammen 50 millioner kroner til digital opplæring av eldre i 2025
- Det avsettes midler som landsdekkende organisasjoner kan søke på sentralt

Frivillig sektor

Eldre bidrar mer i frivillig sektor enn andre aldersgrupper, både i den organiserte og den uorganiserte frivilligheten. Hvert år utgjør pensjonistenes innsats i den organiserte frivilligheten om lag 16 000 årsverk. Verdien av denne innsatsen beregnet til hele 9 milliarder kroner. Potensialet for økt innsats er likevel til stede om den organiserte frivilligheten får gode og forutsigbare vilkår.

Frivilligsentraler er møteplasser bygget på frivillighetens premisser og lokale ønsker, ivarettatt av ansatte i samhandling med frivillige, lag & foreninger og kommune. De er viktige for eldre, både ved at eldre kan yte tjenester og bidra, og ved at de kan motta tjenester. De 515 sentralene får i dag i snitt om lag en halv million kroner hver, til sammen 259 millioner kroner. Det er behov for flere sentraler og mer penger til hver enkelt, slik at aktivitet- og tjenestetilbudet kan økes.

Regjeringen har i praksis utbetalt full merverdikompensasjon til frivillige organisasjoner de siste årene, men den har ikke fulgt opp løftet i Hurdalsplattformen om å regelstyre ordningen, dvs. garantere full kompensasjon hvert år. Det medfører unødvendig usikkerhet for organisasjonene. Post 70 på Kommunal- og distriktdepartementets budsjett må være en overslagsbevilgning, slik at frivillige organisasjoner kan være trygge på at 100 prosent av deres momsutgifter kompenseres.

Pensjonistforbundet og SAKO krever at:

- Det bevilges kr 300 millioner kroner til frivilligsentralene
- Regjeringen garanterer full merverdikompensasjon for frivillige organisasjoner

Eldrerådsopplæring

Senteret for et aldersvennlig Norge har fått ansvaret for å utvikle og arrangere eldrerådsopplæring over hele landet. I 2024 var det avsatt 5,2 millioner kroner til dette. Det er kun kr 200 000 mer enn året før, da kursene ble utviklet og testet, men ikke holdt. Opplæringsbehovet er omfattende og vil derfor ikke dekkes av ett kurs i hvert fylke i 2024. Det er behov for å avholde flere kurs, samt utvikle tilleggsmoduler til nåværende kurs. Pensjonistforbundet kan også påta seg å holde kurs. Dette krever at det avsettes mer midler til opplæring i 2025.

- Pensjonistforbundet og SAKO krever at det settes av 10 millioner kroner til eldrerådsopplæring

Den kulturelle spaserstokken

Den kulturelle spaserstokken skal ifølge Hurdalsplattformen synliggjøres på statsbudsjettet. Men den er fortsatt gjemt som del av rammetilskuddet til fylkeskommunene. Det gjør at det er vanskelig å se hvor mye som er avsatt (anslagsvis 35 millioner kroner), og kan også medføre lavere etterspørsel. Det er behov for å både å synliggjøre og styrke ordningen. Videre bør det presiseres at ordningen også kan benyttes overfor eldre som mottar omsorg i eget hjem.

- Pensjonistforbundet og SAKO krever at *Den kulturelle spaserstokken* blir en egen post på Kulturdepartementets budsjett og økes til 70 millioner kroner.

Sterk og stødig

Sterk og stødig er et lavterskeltilbud som tilbys i 70 kommuner til hjemmeboende eldre. Det er en billig investering i forebyggende helse, med stort utbytte for den enkelte og kommunen. Flere kommuner ønsker å ta i bruk *Sterk og stødig*, men har behov for statlig finansiering.

- Pensjonistforbundet og SAKO krever at *Sterk og stødig* blir et tilbud i alle kommuner

TryggEst

TryggEst skal bidra til å forhindre, avdekke og håndtere vold og overgrep mot voksne mennesker som i liten eller ingen grad er i stand til å beskytte seg selv. En kommune kan organisere *TryggEst* alene, i samarbeid med andre kommuner eller i samarbeid med kriesenter. Nærmere 30 kommuner bruker *TryggEST* og om lag like mange er i ferd med å slutte seg til modellen. Tilsluttede kommuner kan søke BufDir om *Tilskudd til tiltak for kompetanseheving mot vold mot risikoutsatte voksne*. I 2023 var det satt av 7,5 millioner kroner til dette tilskuddet.

- Pensjonistforbundet og SAKO krever at det bevilges 15 millioner kroner til *Tilskudd til tiltak for kompetanseheving mot vold mot risikoutsatte voksne*

Krav 5: Pott til eldrepolitiske tiltak

Vi har en avtalefestet rett om å møte regjeringen fire ganger i året for å komme med innspill til statsbudsjettet påfølgende år. I forbindelse med møtene har vi etterlyst en egen pott med midler til eldrepolitiske tiltak, der møtende organisasjoner kan påvirke fordelingen av midlene. En slik pott vil være et egnet tema for ett av møtene og gi organisasjonene reell innflytelse over saker av stor betydning dem de representerer. En forutsetning for en slik pott er at den kommer i tillegg til ordinære bevilgninger, slik at det organisasjonene forhandler seg frem til ikke kommer til fratrukk i statsbudsjettet.

- Pensjonistforbundet og SAKO krever en pott på 100 millioner kroner til eldrepolitiske tiltak.

*Når vi blir gamle
ønsker vi ikke å være
perfekte - vi ønsker å
være lykkelige!*

Sosialnytt

Vårt radarpar!

Radarpar i Pf Akershus, leder Sigmund Kristoffersen og fylkessekretær Sigrid B. Karlsen. (Foto: John Granly)

TEKSTILER MED MORSOMME TRYKK...

...FINNER DU PÅ [PRINTHUB.NO](https://printhub.no)

PRINTHUB

En del av

 reklame-huset.no